

Česká republika

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola a Mateřská škola Lipová, okres Děčín

407 81 Lipová 417

Identifikátor školy: 600 076 105

Termín konání orientační inspekce: 20. – 22. květen 2003

Čj.:	067 81/03-5165
Signatura:	of7zw135

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Príspevková organizace Základní škola a Mateřská škola Lipová, okres Děčín byla zřízena ke dni 1. ledna 2003 na základě usnesení Zastupitelstva Obce Lipová (se sídlem Lipová 422) ze dne 23. září 2002. Všechny součásti školy jsou umístěny v budově Dětského domova Lipová, která je v majetku Ústeckého kraje. Užívání vnitřních prostor i školní zahrady je řešeno formou pronájmu, stravování probíhá v jídelně dětského domova (dále jen DD).

Základní škola (dále jen ZŠ) s kapacitou 60 žáků vykazovala ke dni 30. září 2002 tři třídy 1.-5. ročníku základní školy se 49 žáky, z toho tři žáky individuálně integrované. Součástí školy je školní družina s jedním oddělením s kapacitou 15 žáků a jednotřídní mateřská škola s kapacitou 25 dětí. Statisticky vykázano bylo 15 žáků školní družiny (dále jen ŠD) a 16 dětí v mateřské škole (dále jen MŠ).

Spádovou oblastí školy je obec Lipová, tři žáci základní školy dojíždějí z Lobendavy. Počty žáků se v průběhu školního roku mění, protože do školy průběžně přicházejí děti z dětského domova. V době inspekční činnosti navštěvovalo základní školu devět žáků a mateřskou školu čtyři děti z DD.

Provozní doba MŠ je od 6,30 do 15,00 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy ve sledovaných vyučovacích předmětech (matematika, český jazyk, prvouka, praktické činnosti, výtvarná výchova) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve sledovaných vyučovacích předmětech (viz výše) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných vyučovacích předmětech (viz výše)
- personálních a materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v MŠ

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM A VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Vzdělávání v 1. – 5. ročníku základní školy je zajištěno čtyřmi pedagogickými pracovníci, z toho dvě splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Dvě nekvalifikované vyučující mají pedagogické středoškolské vzdělání obor vychovatelství, z nichž jedna působí převážnou částí svého úvazku (22,5 hodin) ve školní družině a na část úvazku (7 hodin) v rámci výchovně-vzdělávací práce základní školy. Vzhledem k její kvalifikaci vyučuje předměty s výchovnou složkou vzdělávání. Cizí jazyk (německý) je vyučován nekvalifikovaně. Úvazky přímé vyučovací povinnosti učitelek základní školy, včetně ředitelky školy, přesahují míru vyučovací povinnosti stanovenou nařízením vlády (celkem 7 hodin přímé vyučovací povinnosti). Všechny vyučující mají dlouholetou pedagogickou praxi, dvě jsou v důchodovém

věku, z toho jedna v důchodu. Výchovné poradenství vykonává ředitelka školy bez splnění podmínek kvalifikačního studia. Personální strategie ředitelky školy nepočítá v této oblasti školy se změnami.

Vzhledem k charakteru málotřídního systému školy a počtu pracovníků není ustanoven metodický orgán, pedagogická problematika je předmětem jednání a zápisů z pracovních porad. V rámci spolupráce spádových škol a škol málotřídních jsou v průběhu školního roku organizovány tematicky zaměřené metodické schůzky.

Odborné zajištění pedagogického procesu v mateřské škole je pouze částečné. Dopolední výchovně-vzdělávací činnost zajišťuje učitelka s odbornou i pedagogickou způsobilostí pro předškolní vzdělávání. Od 6,30 do 8,00 hodin je provoz mateřské školy spojen se školní družinou, personální zajištění vychovatelkou ŠD nevyhovuje z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti podmínkám daných právním předpisem. Čtyřikrát v týdnu jednu hodinu (od 14,00 do 15,00 hodin) pečuje o děti školnice, která má uzavřenou pracovní smlouvu na zkrácený úvazek jako učitelka, bez odborné a pedagogické způsobilosti. Dílčím pozitivem je využívání odbornosti kvalifikované učitelky po většinu provozní doby předškolního zařízení, změnou v rozložení pracovních úvazků zareagovala ředitelka na negativní zjištění při minulé inspekční činnosti v roce 2001.

Organizace chodu školy je přizpůsobena místním, personálním a finančním podmínkám.

Vedení pracovníků je založeno na každodenní vzájemné spolupráci, ředitelka uplatňuje pozitivní formy motivace. Systém dalšího vzdělávání je zahrnut do programu školy. Vzhledem k organizaci provozu školy, špatné dopravní obslužnosti a také omezeným finančním limitům je další vzdělávání realizováno pouze v minimální míře (ve školním roce 2001/2002 tři vzdělávací akce v ZŠ, jedna v MŠ). K dispozici je odborná literatura a profesní časopisy.

Písemný materiál ředitelky školy *Pracovní úkoly pro školní rok 2002/2003* rámcově stanoví zásadní cíle pro školní rok, které jsou konkretizovány v dílčích plánech. V době inspekce byl aktuální *Plán práce na IV. čtvrtletí (duben – červen)* s konkrétními údaji (časový harmonogram, personální zajištění, splnění) k akcím, kterých se škola v daném období účastnila či účastní. Z hlediska zaměření je nabídka pro žáky a pracovníky školy pestrá a vzdělávací proces obohacující. Plánované cíle odpovídají podmínkám a potřebám školy, např. „omezit zápisy do žákovských knížek, využívat počítačovou učebnu“. Některé nápadité materiály, sledující zkvalitnění podmínek vzdělávání a výchovy mají zatím obecnou formu (např. *Analytický materiál*).

Obecně stanovená organizační struktura školy formou „Organizačního řádu malotřídní školy“ ze dne 29. srpna 2002 nestanoví statutárního zástupce a vzhledem k integrovanému zařízení základní školy se školou mateřskou chybí konkretizace organizačního schématu, včetně aktualizace dalších ustanovení na podmínky školy.

Základem řízení i kontroly je každodenní kontakt, operativnost a přehled o chodu celého zařízení. Pro hodnocení pracovníků zpracovala ředitelka školy kritéria, s nimiž byli prokazatelně seznámeni. Sebehodnocení je prováděno pravidelně (viz zápisy z pedagogických rad), analýza je zveřejňována ve výroční zprávě o činnosti školy. Další povinnosti a kompetence jsou stanoveny písemně (rozvržení pracovní doby a pracovní náplně pracovníků školy). Kontrolní činnost je z hlediska hospitační činnosti prováděna v minimální četnosti a rozsahu, účinnost zpětné vazby má rezervy v důslednosti přijímání opatření, zejména v kvalitě vedení vyučovacího procesu. Závěry z kontrolní činnosti byly využity pro zpracování celoročního plánu školy (viz výše).

Vnitřní řád školy, který byl projednán a se souhlasem pedagogické rady ředitelkou školy vydán dne 29. srpna 2002, stanoví povinnosti i práva žáků. Z hlediska informovanosti zákonných

zástupců neobsahuje způsoby omlouvání žáků z důvodů předem známých žákovi nebo jeho zástupci. Kromě tohoto písemného materiálu byl ČŠI předložen *Řád školy pro rodiče a žáky*, který má obecný charakter a stejný materiál je využíván i na okolních školách.

Dalším písemným materiálem, který reflektuje činnost školy z hlediska ochrany zdraví a bezpečnosti žáků, jsou *Zásady provozního řádu základních škol*. Reflexe školy odpovídá zjištěním ČŠI, např. uplatňování tělovýchovných (relaxačních) chviliek ve výchovně-vzdělávacím procesu není prováděno v potřebné míře.

Výroční zpráva o činnosti školy 2001/2002 obsahuje údaje v souladu s právními předpisy, s formálními nedostatky v obsahu (hodnocení personálních podmínek v tabulkové příloze neodpovídá právním předpisům), ve struktuře a grafické úrovni zpracování. Některé informace jsou nadbytečné.

Informace uvnitř školy jsou poskytovány aktuálně a v potřebné šíři, většinou v osobním kontaktu. Závazné a důležité informace jsou sdělovány na pravidelných pedagogických radách. Zápisy z nich mají kvalitní vypovídací hodnotu, následná realizace přijatých závěrů a opatření není důsledně sledována.

Vnější informační systém na úrovni ZŠ má tradiční formu prostřednictvím třídních schůzek a žákovských knížek. Nedostatky byly zjištěny v četnosti klasifikace některých žáků. Úzká je spolupráce s dětským domovem. Škola reaguje na aktuální potřeby dětí přijatých do ústavní péče operativním přijímáním opatření, např. individuální péče o žáky vypracováním individuálního vzdělávacího programu.

V MŠ funguje informační systém směrem k rodičovské veřejnosti v běžném rozsahu forem spolupráce (denní rozhovory při předávání dětí, práce dětí vypovídající o činnosti MŠ, aktuální informace ve vstupní chodbě). Dvakrát do roka jsou organizovány informativní schůzky, besídky. Ředitelkou vydaný *Vnitřní řád mateřské školy Lipová* vymezuje organizaci dne v MŠ, je vyvážený z hlediska práv a povinností zákonných zástupců dětí.

Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou je zaměřena na zjišťování školní zralosti dětí, konzultace při tvorbě plánu osobnostního rozvoje a individuální péči o děti s odkladem školní zralosti.

Spolupráce se zřizovatelem je zaměřená především na oblast materiálně-technického zabezpečení provozu školy. V rámci mimoškolní činnosti zajišťují pedagogové v součinnosti se zřizovatelem pro děti výlety, návštěvy divadelních a kulturních představení, v rámci prezentace v obci pořádá škola v průběhu roku řadu sportovních a kulturních akcí. Neformální je spolupráce s málotřídními školami v okolí (výměna zkušeností, hodnocení výsledků vzdělávání) i v rámci příhraničních kontaktů s partnerskou školou v Sohlandu v SRN.

Personální podmínky školy jsou hodnoceny stupněm průměrný.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM A VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCI MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pro vzdělávání a výchovu v základní škole jsou využívány kmenové učebny, tělocvična, kabinet, sborovna, čtenářský koutek. V rámci prostorového a finančního omezení je prostředí základní školy funkční a bezpečné, umožňuje respektování psychohygienických zásad. Didaktická a estetická podnětnost je na dobré úrovni. Učebny jsou vybaveny převážně starším renovovaným žákovským a úložným nábytkem, který respektuje antropometrická měřítka.

Vybavení didaktickou technikou a kopírovacím zařízením umožňuje vyučujícím přípravu na vyučování a její efektivní vedení.

Vybavení školy učebnicemi, učebními pomůckami, didaktickou a informační technikou v rámci projektu Internet do škol (dále jen Indoš) podporuje učení žáků. Počítačová učebna (4 ks osobních počítačů) je využívána zejména v rámci školní družiny, ve vyučování minimálně.

Pro činnosti MŠ je využívána herna a ložnice v přízemí budovy. Podmínky pro stravování dětí v jídelně DD jsou spíše provizoriem (včetně nevyhovujícího počtu míst i výšky stolů a židlí), prostorově stísněné, esteticky nepodnětné. Od minulé inspekce nastalo dílčí zlepšení hygienických podmínek v ložnici dětí, stěny a podlahy byly opakovaně sanovány. Nízký počet lůžek zůstal nezměněn, vzhledem k nižšímu počtu zapsaných dětí a poměrně vysokému počtu dětí, které odcházejí po obědě, je tento stav v současné době vyhovující. Velikost herny omezuje spontánní pohyb dětí. Pro realizaci cílů pohybových činností jsou využívány velmi dobré podmínky tělocvičny, v letním období i školní zahrady, uzpůsobené pro sportovní a rekreační aktivity dětí. Většina vybavení herny MŠ je starší, funkční. Zánovní dětský sedací nábytek splňuje hygienické požadavky na vybavení MŠ, nově byl zřizovatelem zakoupen koberec. Vytvořené hrací koutky navozují námětové hry, hračky a pomůcky jsou dětem volně přístupné, množství a nabídka jsou omezené, poskytují méně příležitostí pro hru nejstarších dětí.

Nevýhodou je společné využívání herny i školní družinou, neboť žáci ZŠ nábytek i ostatní materiál ničí a pedagogové nevěnují patřičnou pozornost jeho údržbě. Ředitelka cíleně sleduje inovaci nábytku, hraček a učebních pomůcek, doplňování je limitované omezenými finančními možnostmi.

Prostory školy jsou udržovány v čistotě, prostředí je podnětné, estetická úroveň je velmi dobrá.

Materiálně-technické podmínky základní školy jsou hodnoceny jako průměrné, v mateřské škole jsou hodnoceny jako pouze vyhovující.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Výuka je v souladu s učebními plány realizovaného vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2 včetně Úprav a doplňků schválených MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod č.j. 25 018/98-22. Z cizích jazyků je vyučován německý jazyk. V plnění učebních osnov byly zjištěny dílčí nedostatky, které se týkaly učiva matematiky a českého jazyka ve 3. ročníku a vyplývají z odlišnosti užívaných učebnic a učebních osnov. Časově tematické plány učiva nejsou vyučujícími zpracovávány, pro některé předměty jen rámcově.

Vzdělávací program Základní škola je realizován s dílčími nedostatky.

Vedená povinná dokumentace zachycuje průběh vzdělávání s dílčími nedostatky v průkaznosti.

Dílčí nedostatky se týkaly administrativních náležitostí v třídních výkazech a katalogových listech žáků, vypovídací hodnoty některých zápisů v třídních knihách vzhledem k plnění učebních osnov.

System kontroly naplňování učebních plánů a osnov vychází z plánu *Kontrolní a hospitační činnosti* ředitelky školy, z cíleně sledovaných oblastí školy. Reálná četnost hospitační činnosti je nízká. O hospitační činnosti jsou vedeny písemné záznamy. Analýza výsledků kontrolní činnosti a přijímání opatření v případě opakovaně zjištěných nedostatků (např. ve vedení dokumentace vyučujícími, v kvalitě informačního systému prostřednictvím žákovských knížek) nejsou prokazatelně prováděny. Prokazatelné jsou záznamy z pedagogických rad, která se týkají přijatých opatření k posílení úspěšnosti žáků v učení (např. formou individuálního doučování).

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný s dílčími rezervami.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech – český jazyk, matematika, prvouka, výtvarná výchova, praktické činnosti

Kvalita vzdělávání byla pozitivně ovlivněna pedagogickou zkušeností vyučujících (zejména ve 2. ročníku), negativně odbornou a pedagogickou nezpůsobilostí některých vyučujících. Nedostatky se projevily ve způsobu hodnocení žáků, ve volbě metod a forem práce, metodických postupů, v oblasti plánování učiva v kontextu učebních osnov. Z hlediska věkového složení pedagogického sboru byla situace ve sledovaných hodinách ojedinele nepříznivá v míře trpělivosti a empatie k žákům (I. třída).

V době inspekce byla sledovaná výuka tematicky motivována školním výletem. Osobní zkušenost a prožitky žáků se staly východiskem pro motivaci všech sledovaných hodin. Téma bylo uplatněno různými formami a metodami práce (počítání slovních úloh, modelování, kresba a malba, práce s mapou). Motivace žáků prolínala a byla zdařilá ve výuce žáků 2. ročníku z hlediska volby metod a forem práce, průběžného hodnocení žáků, využitím iniciativy žáků a cílené práci s chybou. Motivujícím činitelem byly regionální vlastivědné prvky, uplatňování mezipředmětových vztahů. Nejasně stanovený cíl hodiny, nepřesné pokyny k práci, k výtvarné nebo rukodělné technice vedly u některých žáků k odlišnému vyjádření, které nebylo vyučujícími empaticky akceptováno. Závěr většiny sledovaných hodin postrádal motivující vyhodnocení stanoveného cíle. Absence okamžité zpětné vazby nepodpořila efektivní práci s chybou a její využití pro motivující hodnocení žáků.

Hodnocení žáků bylo vyučujícími prováděno v průběhu výuky slovně, klasifikace některých žáků v žákovských knížkách (bez absencí v docházce) je z hlediska četnosti velmi nízká. Žáci v I. třídě nejsou ve výtvarné výchově hodnoceni, nedostatky byly zjištěny i v hodnocení žáků v praktických činnostech. V některých žákovských knížkách byla zjištěna vysoká četnost stále se opakujících negativních hodnocení žáků svědčící o selhávání rodinného zázemí. Tato okolnost není některými vyučujícími dostatečně vnímána. Nesplnění domácího úkolu žáků je opakovaně klasifikováno nedostatečnou. Vzájemné hodnocení žáků bylo zčásti využito při závěrečném skupinovém hodnocení výtvarných prací, výrobků. Nestanovení kritérií a nevytvoření potřebného prostoru k prohlídce prací neumožnilo objektivní a motivující hodnocení žáků.

V oblasti plánování a přípravy na vyučování byly zjištěny nedostatky, vyplývající z plánování učiva v kontextu učebnic, které plně nekorespondují s učebními osnovami (např. poznávání slovních druhů – příslovci a zájmen ve 3. ročníku, učivo předložky). Zápisy v třídních knihách mají vzhledem k plnění učebních osnov v jazykové složce čtení a literární výchovy nízkou vypovídací hodnotu.

V některých hodinách umožnily zvolené vyučovací metody vzájemnou kontrolu žáků, alternativní řešení úkolů a práci žáků dle svých schopností diferencovaným zadáním doplňujících úkolů. V některých hodinách žáci neměli a nesměli žáci pracovat se zdroji

informací, čas nečinně proseděli, nebo se snažili o opis od spolužáka. V českém jazyce nabylo využito dostatek aplikačně zaměřených úkolů. Vyučování postrádalo kooperativní metody výuky, učební činnosti byly organizovány převážně frontálně řízenou prací v sešitech, na tabuli nebo v učebnicích. Aktivizace žáků takto vedenou výukou byla minimální. Nedostatky byly zjištěny v neefektivním zadávání úkolů z hlediska času a vynaložené spíše pasivní práce žáků (např. rozsáhlý opis textu z učebnice na fólii). Pozitivem byla individuální práce se žákyní ve 2. ročníku, která respektovala její zdravotní stav a momentální indispozici. Žákům se zdravotním postižením je školou poskytována pomoc formou doučování, speciální náprava není organizována.

Psychohygienu výuky měla rezervy v uplatňování relaxačních a pozornost žáků aktivizujících činností. Kladem byla akceptace žáky projevených potřeb a zájmu o deklamaci říkanky, zpěv písň včetně pohybového doprovodu. Některé učebny svým prostorem a jeho řešením tyto aktivity umožňují jen v omezené míře s potřebnou mírou nápaditosti pedagoga. V některých hodinách byli žáci podnětným způsobem vedeni ke správnému sezení při psaní.

Žákům jsou na období prázdnin zadávány nediferencovaně domácí úkoly. Ze zápisů v žákovských knížkách vyplývá problematičnost a účinnost jejich plnění.

Materiální podpora výuky měla rezervy v názornosti učiva, ve využívání demonstračních přehledů mluvnického učiva, nástěnné vlastivědné mapy. Žáci pracovali s učebnicemi, pracovními sešity, na pracovní fólie, s modelovací hmotou a výtvarným materiálem. Pro zvýšení názornosti byl v praktických činnostech využit osobní počítač. Jiná didaktická technika ke zvýšení efektivity a pestrosti výuky využita nebyla. Názornost výuky byla v matematice a prvouce zajištěna vzorně připravenou tabulí a názorným materiálem.

Úroveň interakce a vzájemné komunikace žáků a učitelek byla bezproblémová s převahou verbální komunikace vyučujících. V I. třídě byla komunikace vedena autoritativním způsobem, komunikační dovednosti žáků nebyly cíleně rozvíjeny, žáci neměli prostor pro vyjádření svého názoru, prožitku. Pozitivem bylo zařazení práce žáků ve dvojicích ve III. třídě, umožňující vzájemnou komunikaci a interakci žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve sledovaných předmětech hodnoceny stupněm průměrný.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky vzdělávání žáků jsou průběžně zjišťovány vyučujícími v jednotlivých vyučovacích předmětech, převážně na pracovní fólie. Tyto výsledky jsou sumarizovány v rámci pololetní a závěrečné klasifikace žáků. Globálně z hlediska školy jako celku nejsou výsledky vzdělávání školními nebo jinými evaluačními nástroji zjišťovány. Dílčím způsobem je ve spolupráci se sousedními školami prováděna ředitelkou školy evaluační činnost v oblasti čtenářských dovedností žáků.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Mateřská škola

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Koncepční záměry jsou strukturovány do čtyř oblastí (výchovně-vzdělávací proces, organizační struktura, ekonomické a materiální vybavení, personalistika). Cíle jsou stanoveny reálně a s výjimkou bodu o spolupráci s logopedickou poradnou také realizovány. Konkrétně jsou v souladu s podmínkami MŠ specifikovány v třídním vzdělávacím programu „Hrajeme si celý rok“, který vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Program obsahuje roční projektový plán s deseti tématy, která jsou dále rozpracována do týdenních plánů výchovně-vzdělávací činnosti. Materiálně-technické zajištění provozu (umístění jídelny a dětských toalet nenavazující na hernu MŠ) a vytvořený denní režim, který není dostatečně flexibilní k individuálním potřebám dětí, vede k častému organizování a usměrňování. Částečně jsou zohledňovány individuální potřeby dětí při poledním odpočinku (část dětí odchází domů, děti s nižší potřebou spánku mohou být ve školní družině). Dodržovány jsou časové intervaly pro pobyt venku a podávání jídla. Pitný režim je realizován, jeho dodržování nebylo v době inspekční činnosti učitelkami sledováno.

Realizovaný výchovně-vzdělávací program MŠ je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

V mateřské škole je řádně vedena povinná dokumentace k evidenci dětí (evidenční list pro dítě v mateřské škole, přehled o docházce, rozhodnutí o zařazení dítěte do MŠ) a jiná dokumentace (rozhodnutí o zařazení do sítě škol, zahajovací výkaz, přehled výchovné práce, kniha úrazů, dokumenty k zákonu o svobodném přístupu k informacím, evidence pracovní doby).

Povinná dokumentace průkazně zachycuje evidenci dětí.

Systém kontroly naplňování výchovně-vzdělávacích cílů MŠ je součástí kontrolní a hospitační činnosti ředitelky. Pravidelně ředitelka kontroluje vedení povinné dokumentace, v realizaci a zejména četnosti hospitační činnosti byly zjištěny nedostatky. Ředitelka vyučuje v základní škole a stanovený rozvrh hodin neumožňuje hospitační činnost v době od 7,45 do 10,00 hodin (resp. do 10,45 hodin). Předložené hospitační záznamy mají popisný charakter, sledují plnění plánů a průběh výchovně-vzdělávací práce učitelky se zaměřením na klady a zápory. Vzhledem k chybějící odborné a pedagogické způsobilosti ředitelky pro mateřskou školu je problematické metodické vedení učitelky a fundovaný rozbor hospitací z hlediska specifik předškolního vzdělávání.

Velmi dobrou evaluační hodnotu mají diagnostické záznamy o dětech, postihující ve škále zaznamenávané individuální pokroky dětí. Chybí jejich praktické využití (např. individuálně zaměřené plánování) ke zkvalitnění výchovně-vzdělávací činnosti.

Systém kontroly naplňování výchovně-vzdělávacích cílů je účinný pouze částečně.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

Spontánní činnosti a řízené činnosti

Hospitace byly provedeny ve spontánních i řízených činnostech v průběhu celého dne, sledovány byly režimové momenty a organizace poledního odpočinku dětí. Výchovně-vzdělávací práce MŠ je negativně ovlivněna materiálně-technickými podmínkami, zejména v ranních hodinách organizačním a personálním zajištěním provozu.

Časový prostor pro spontánní aktivity je značně omezen společným provozem MŠ a ŠD. Teprve po příchodu učitelky MŠ mohou děti rozvíjet svou hru, popř. realizovat další plánované činnosti. Problematické je uchovávání produktů her a hrových činností vzhledem ke střídání dvou věkových skupin dětí a učitelky s vychovatelkou ŠD. Absence vžitých pravidel při úklidu a nedůslednost pedagogů vede ke vzájemnému neohleduplnému jednání. Přes velmi krátký časový úsek, kdy zájem dětí o hru vzhledem k zařazování dalších plánovaných činností (cvičení v tělocvičně, či svačina) nemohl být plně uspokojen, učitelka dokázala děti vhodnou motivací podnítit rozvoj dovedností a fantazie dětí, komunikace a vzájemné spolupráce. Účelně byl využit prostor pro individuálně zaměřené působení. Převažovaly názorné a praktické činnosti, smyslová výchova a prožitkové učení.

V době po odpoledním spánku se děti rychle rozcházejí a prostor pro spontánní aktivity je minimální.

V organizaci řízených aktivit se střídaly činnosti frontální a skupinové. Skladba cvičební jednotky v tělocvičně odpovídala metodickým a didaktickým požadavkům z hlediska tělesné výchovy. Zvolené cíle a úkoly však nebyly diferencovány vzhledem k heterogennímu složení třídy. Při výtvarných činnostech kromě posilování společných zážitků z výletu byly učitelkou cíleně sledovány správné pracovní návyky, samostatnost a bezpečnost dětí. Realizované pohybové a výtvarné činnosti vedly k aktivnímu prožívání, plnému zaujetí a uspokojení dětí.

Vstupní i průběžná motivace vycházela z týdenního tématu, byla nápaditá a pomáhala dětem plnit stanovený úkol s využitím jejich zážitků a přímé zkušenosti. Hodnocení bylo vždy individuálně zaměřené, věcné, konkrétní a pozitivní. Na hodnocení výsledků výtvarné činnosti se spolupodílely děti, pro hodnocení dalších aktivit nebyl dětem prostor pro vyjádření poskytnut.

V průběhu dne mají děti dostatek příležitostí ke vzájemné komunikaci a přirozené spolupráci. Méně zřetelné je respektování pravidel a důslednost učitelky při jejich dodržování (při organizaci režimových momentů, při řešení konfliktů mezi dětmi).

Mezi dospělými a dětmi byl zaznamenán vztah důvěry a přátelství.

Při plánování výchovně-vzdělávací práce v MŠ využívá učitelka vlastní zpracované tematicky ucelené plány, které vycházejí z podmínek mateřské školy. V plánech chybí vytýčení cílových požadavků a diferenciací nároků vzhledem k individuálním schopnostem dětí ve věkově smíšené třídě. Plánování ranních a odpoledních aktivit není písemně zpracováno, příprava pedagogických pracovníků, kteří zajišťují výchovně-vzdělávací činnost v těchto hodinách, není promyšlená. Realizace těchto aktivit má více charakter sociální než pedagogický, v odpoledních hodinách s individuálně zaměřeným působením nekvalifikované učitelky.

Pro děti s odkladem školní docházky je vytvářen individuální plán osobnostního rozvoje. V případě dětí z dětského domova je zpracován na základě zprávy odborného pracoviště.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Děti jsou vedeny k vytváření kulturních a společenských návyků, starší děti mají upevněné některé dovednosti a pracovní návyky (zacházení s výtvarným materiálem, péče o pořádek a čistotu). Sebeobslužné dovednosti při oblékání a hygieně odpovídají věku dětí. Stísněné podmínky (včetně rušivého vlivu dalších strávníků DD) a neestetické prostředí pro stravování

nepřispívají k vytváření správných stravovacích návyků ani k vedení k přiměřené samostatnosti dětí.

Při tvořivých činnostech (výtvarných, konstruktivních) dokážou vyjadřovat své představy, uplatňovat kreativitu. Pozitivní je zjištění, že děti jsou cíleně vedeny k rozvíjení pohybových dovedností, účastní se i plaveckého výcviku. Rozvoj v oblasti hrubé a jemné motoriky odpovídá věku a individuálním schopnostem.

Úroveň jazykových a řečových dovedností odpovídá věku pouze u části dětí. Zaměření na rozvoj těchto dovedností není věnována potřebná pozornost pedagogů.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti v mateřské škole ČŠI hodnotí stupněm průměrný.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny s rozhodnutím o zařazení do sítě škol

- Inspekci byla předložena *Zřizovací listina vydaná na základě usnesení Zastupitelstva Obce Lipová Čj. Usn. ZO 277/23/09/2002 266/2002 ze dne 23. 09. 2002 a Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení školy s názvem Základní škola a Mateřská škola Lipová, okres Děčín, č.j. 17548/1999 Sš* vydané Školským úřadem v Děčíně dne 8. 1. 1999, které již nemá aktuální platnost. Rozdíl mezi oběma dokumenty je v uváděné právní formě.

Nové rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol v souvislosti se změnou právní formy organizace do data kontroly Českou školní inspekcí neobdržela.

Dotazníky pro rodiče - mateřské školy

- V rámci orientační inspekce zjišťovala ČŠI prostřednictvím dotazníků názory rodičů na MŠ. Ze 13 rozdaných se vrátilo 9 vyplněných dotazníků, tj. 69 %. Odpověď spíše spokojen převažovala u otázek „Jak Vám vyhovuje obsah výchovné práce v MŠ“ a „Informovanost o organizačně provozních záležitostech“. Nespokojenost se objevila v několika případech při hodnocení „Poradenské služby a řešení eventuálních problémů Vašeho dítěte“ a „Respektování a zohledňování individuálních a osobnostních zvláštností Vašeho dítěte“, stejně tak při posouzení „Prostorových podmínek a materiálně-technického vybavení mateřské školy“.
- V písemných sděleních převažovala negativa (malé prostory ložnice, spojený provoz MŠ a ŠD v ranních hodinách). Pozitivní sdělení se ve dvou případech týkala přístupu učitelky k dětem, jedenkrát organizování výletu a plaveckého výcviku.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná na základě usnesení Zastupitelstva Obce Lipová Čj. Usn. ZO 277/23/09/2002 266/2002 ze dne 23. 09. 2002
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 17548/1999 Sš, vydal Školský úřad v Děčíně dne 8. 1. 1999

3. Jmenování do funkce ředitelky ZŠ a MŠ Lipová k 1. 9. 1996, j.č. 26/96, Školský úřad v Děčíně
4. Potvrzení ve funkci ředitelky na základě změny právní formy (Obec Lipová, zast. starostou, dne 2. 1. 2003, č.j. 01/2003/PH)
5. Výkaz Škol (MŠMT) V 3-01, V 1-01 k 30. 9. 2002
6. Organizační řád málotřídní školy (ředitelka, 29. srpna 2002)
7. Přehled výchovné práce (školní rok 2001/2002, 2002/2003)
8. Evidenční listy dětí v MŠ (školní rok 2002/2003)
9. Rozhodnutí ředitelky o přijetí dítěte do MŠ za školní rok 2002/2003
10. Přehledy měsíční docházky dětí za školní rok 2002/2003 (měsíc září 2002 – květen 2003)
11. Vnitřní řád mateřské školy Lipová (ředitelka, k 01. 09. 2002)
12. Řád školy pro žáky a rodiče (projednán a schválen pedagogickou radou dne 29. srpna 2002)
13. Vnitřní řád školy (projednán a schválen pedagogickou radou dne 29. srpna 2002)
14. Třídní knihy povinných předmětů tříd I. – III. za školní rok 2002/2003
15. rozvrh hodin platný v době inspekce
16. Třídní výkazy a katalogové listy žáků
17. časově-tematický plán učiva ve sledovaných předmětech
18. Výroční zpráva o činnosti školy 2001/2002 (nedatováno)
19. Třídní vzdělávací program MŠ Lipová „Hrajeme si celý rok“ (nedatováno)
20. plány výchovně-vzdělávací práce MŠ
21. Kniha úrazů
22. Koncepční záměry pro období 2002 – 2006
23. Kritéria pro přiznání osobního příplatku (ředitelka ZŠ a MŠ Lipová, nedatováno)
24. Analytický materiál, Pracovní úkoly pro školní rok 2002/2003 (ředitelka školy, nedatováno)
25. pracovní náplně pedagogických a nepedagogických pracovníků školy, rozpis pracovní doby, evidence docházky
26. plány kontrolní a hospitační činnosti ředitelky, zápisy z kontrolní a hospitační činnosti
27. individuální vzdělávací plány dětí z MŠ a žáků ZŠ
28. záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2001/2002, 2002/2003
29. personální dokumentace pedagogických pracovníků školy, týkající se dosaženého vzdělání (vysvědčení, diplom)
30. Kronika školy
31. Osvědčení o absolvování seminářů a kurzů
32. žákovské knížky, písemnosti a výtvarné práce žáků
33. Inspekční zpráva Č.j. 066 358/01-2036 z 22. června 2001

ZÁVĚR

Základní škola a Mateřská škola Lipová, okres Děčín zajišťuje výchovu a vzdělávání dětí předškolního věku a žáků 1. stupně ZŠ v podmínkách venkovské lokality.

Personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy v základní škole jsou z hlediska složení pedagogického sboru, kvality prostorových možností a materiálně-technického vybavení stabilní. Škola nemá v souvislosti se zachováním kontinuity své existence vytvořenou a ani nerealizuje cílenou personální a materiálně-technickou strategii, která by vedla ke zvýšení kvalifikovanosti a snížení věkového průměru vyučujících, k účinné péči o nekvalifikované pedagogy, k efektivnímu využívání informačních technologií, aktivizujících metod a forem práce. Kladem je snaha školy, zejména některých vyučujících, o uplatňování individuálního přístupu k žákům, vyžadujících specifický přístup.

Personální podmínky mateřské školy jsou pozitivně ovlivněny odborností a zkušenostmi učitelky, splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dané právními předpisy. Negativem jsou ztížené podmínky pro další vzdělávání a pouze formální metodické vedení učitelky ředitelkou integrované školy bez odbornosti pro předškolní vzdělávání. Personální zajištění a organizace činností v době scházení a rozcházení dětí mají charakter sociální péče.

Materiálně-technické podmínky v mateřské škole (stísněné a nenavazující prostory, omezená nabídka hrového materiálu) negativně ovlivňují průběh a výsledky výchovně-vzdělávacího práce, vedou k řadě omezení a častému usměrňování dětí.

Přesto inspekce zjistila, že MŠ s věkově smíšenou skupinou dětí vytváří podmínky pro přirozený rozvoj sociálního učení dětí, včetně dětí z dětského domova. Řízené i spontánní aktivity vycházejí z reálně stanoveného třídního programu.

Vývoj školy od poslední inspekce:

- *Od inspekce provedené 12. – 14. června 2001 nedošlo v oblasti podmínek vzdělávání k zásadním změnám, které by pozitivně ovlivnily kvalitu průběhu vzdělávání.*
- *Dílčí zlepšení nastalo ve stanovení koncepčních záměrů směrem k mateřské škole, v oblasti organizace provozu k úpravě pracovní doby kvalifikované učitelky, která zajišťuje pedagogickou péči po většinu provozní doby MŠ. Přetrvávají málo vyhovující prostorové podmínky pro činnost MŠ, z hlediska respektování věkových zvláštností dětí předškolního věku nevhodné spojování v ranních hodinách s činnostmi školní družiny.*
- *K 1. 1. 2003 došlo ke změně právní formy, škola byla zřízena jako příspěvková organizace.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu:	Mgr. Vladimíra Vosecká	Vladimíra Vosecká, v.r.
Členové týmu:	Mgr. Dana Hanzelková	Dana Hanzelková, v.r.

V Děčíně dne 17. června 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. června 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Titul, jméno a příjmení	

Mgr. Vlasta Procházková

Mgr. Vlasta Procházková

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy KÚ Ústeckého kraje	2003-07-04	067 100/03-5165
Zřizovatel Obec Lipová, 407 81	2003-07-04	067 99/03-5165
Rada školy	není zřízena	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.